

יוסף בעל המחבר ספר פורת יוסף וגו' מגיד משרים פה לבוב מחוץ לעיר, ערב שבת קודש עשרים בסיון התקל"ו.

סימן פו

חלה מבואר בשב"ג (א) לרמ"א וכן פסק הש"ך דבמינה בק"א, והט"ז בסופו הקיל, ואפשר דווקא בחסיר הא גופו נתערב לא. ואחקור בקצרה, הנה אם נגע חלה בכפר אפילו אפויה נגוב לגמרי אומר כדי נטילה עובי אצבע שהוא רוחב אגודל כמבואר באורח חיים תס"א ובמגן אברהם שם (ב), ונשאלתי בחלת שבת שאי אפשר לשבור כדי נטילה דבעינן שלימות כמבואר בהלכות שבת

מגד יהודה

דחקיל הע"ז הוא דוקא דחסיר החלה ונשאר רק העטם אבל דנשאר שם גופו של החלה שפיר י"ל דגם הע"ז סובר דלריך ק"א. [אמנם יש לעיין דכיון דהע"ז הביא מהד"מ דהלכה כהרשב"א, (וכנראה דזה אינו דד"מ שלפנינו, וכן העיר המק"מ דדע"ק (סק"א) עיי"ש), והרי הרשב"א סובר דאפילו בחלה צעין ג"כ צטילה צרוב, דהוא פסק כשמואל ציצמות (כ"ז ע"א) וסובר דלא התיר שמואל לצטלה אלא צרוב ומיירי אפילו לזרים עיין צצ"י שם, ושמואל מיירי אף צצ"י, וכנראה מהסוגיא שם, וא"כ פשוט לכאורה דהע"ז התיר אף דנשאר גופו שם ולי"ע]. וע"ע באו"ח סי' של"ד (מ"ז סק"ג ד"ה שאלה). ובסי' תנ"ז (א"א סק"א).

(ב) ז"ל המחבר שם (סי"ה), אם אפו חמץ עם מלה לא נאסרה אלא אם כן נגעו צחמן ונוטל ממקום שנגעה כדי נטילה מקום והשאר מותר. וכתב המג"א (סק"י) דהוא כעובי רוחב אלצב, וביאר הפמ"ג דהיינו רוחב אגודל, וא"כ הי"ה כאן דהם שני דברים יצאים אין לריך יותר מכדי נטילה. וכ"כ רבינו ציר"ד סי' ק"ח (מ"ז סק"א ד"ה כתב) וז"ל, ואם נגע חלה בלחם יבש סגי בכדי נטילה אף לדין ועיין או"ח תס"א. וכ"כ בהגהות רע"א כאן על ש"ך סק"ה עיי"ש, וכ"כ המק"מ בסוסק"ו, ומש"כ הדעת קדושים שם (סוסק"א) דאם נדבק החלה בעורה יס"צ בלחם מן הלחמים שמונחים בכתנור לריך ק"א וגם כדי נטילה ל"ע. וע"ע צסי' תמ"ז (א"א סק"צ).

עתה עליהם, וכ"ש ש"א שהתקנה תחלה כך היה, אבל לקבל שבת קודם פלג המנחה ולטעום ולהמתין עם ערצית אסור, ע"כ.

סימן פז

(א) וז"ל המחבר שם צס"א, חלת חוץ לארץ שמתרת לכהן טכור רשאי לאכלה עם זר על שלחן אחד לפי שאינה מדמעת ואפילו נתערבה שוב צטלה, הגה ויש חולקין וסבירא להו דאוסרת תערובתה עד מלה ואחד אם היא צמינה ושלל צמינה עד סי'. וכתב הע"ז (סק"א), דלכאורה נראה דהיינו אם היא צעין אלא שאינה ניכרת אבל אם הסירו החלה מן התצטיל שנפלה לתוכה אע"פ שהתצטיל ממין החלה אין לריבין ק"א וצטלה צס' כשאר איסור, אבל צחוס' מצואר דצמין צמינו אפילו הסיר האיסור צעין ק"א לצטלו וכן דעת רבינו שמשון צמס' ערלה (פ"ג מ"ח) וכתב הד"מ (סק"ג) צסס' רשב"א בתשובה (סי' של"ז) דצדיעצד צטלה צרוב. וצסוף סק"צ הביא מהצ"ח לריך לזכר כשנפלה חלה בתצטיל רוחה ואין צקדרה לצטל החלה בתצטיל ומכר או יתן לכהן בדאיכא רוב חולין, והעיר הע"ז דמה שהחמיר בזה לא ידעתי למה לא נסמוך להקל צמילתא דרבנן (דחלת חו"ל דרבנן הוא) לצטל צרוב, וכמו שזכרתי לעיל בשם דרכי משה ע"כ. אמנם הש"ך (סק"ג) האריך לבאר כהרמ"א לריך ק"א. וכתב רבינו דו"ל דהא

(ג) אז צריך לשאול כמו שכתב רמ"א ביורה דעה שכ"ג, ואם שכח עד שבת יראה אף דבשמ"א בא"ח מפירים נדרים לצורך שבת זה לא הוה תיקון ראגברא איתסר לא אחפצא (ד), מה שאין כן כאן בנתערב ואסור התבשיל (ה) הוה כמתקן, מידי דהוה אין מבטלין איסור (דרבנן להוסיף) (ו) בשבת כמו שכתב המגן אברהם אורח חיים שכ"ג אות י"ד יע"ש וצריך עיון בזה (ז). ואם בין השמשות, יראה דשרי לשאול ולהפריש חלה אחרת דהוה חלת חו"ל דרבנן כמו דמאי, וראיתי להמג"א רס"א אות ב' דאסור להפריש חלה, וראיה מר"ם והתם בארץ ישראל קאי אבל חוץ לארץ דרבנן, ומיהו אוכל והולך ואחר כך מפריש למוצאי שבת, מכל מקום שרי לשאול בין השמשות (ח). ואם העונת משוחים בשומן (שקורין שמאל"ץ פלא"ך) מפעפע החלה בכולה ולא פגי

מגד יהודה

צפ"ע חלק האיסור לא הוי מתקן. וכ"כ בספר החיים (סי' ת"ק שם) וצתכלה לדוד (סי' שכ"ג סקט"ז) ודעת תורה (סוס"י שכ"ג). וא"כ ל"צ מש"כ "ואסור התבשיל", וז"ל דכוונתו להחלות.

(ו) דהמג"א כתב, אסור לצעל איסור בשבת או ציו"ע דאין לך תיקון גדול יותר מזה, ולכאורה ל"צ דגם בחול אסור דקיי"ל אין מצעלין איסור לבתחילה, ועל זה תירץ דהמג"א קאי לדעת המחבר (צסי' ל"ט) דס"ל צאיסור דרבנן שאין לו עיקר מן התורה שנתערב צפחות מסי מותר בחול להוסיף עליו עד ששים, ומי"מ בשבת אסור דהוי מתקן, וכ"כ בפמ"ג שם, וכן פ"י המחליט השקל, אמנם פ"י זה ל"ע וכמוש"כ הדגול מרצבב שם.

(ז) אמנם השבות יעקב (ח"ג סי' כ"ז) מציאו בשע"ת (צסי' שמ"א) כתב צפשיעות דמותר לשאול על חלה בשבת דומיא דהפרת נדרים, ול"ע מש"כ השצ"י שם דאפי' שלא צמינו ואפילו דאיכא ששים כיון דיכולים לישאל עלי' הוי כדבר שיש לו מתירין ואינו צעל עיי"ש, דבשחינו מינו גם דבר שיש לו מתירין צעל, וכבר העיר כן הדעת תורה (סי' שמ"א), וצב"ט חשורת שי (ח"א סי' קפ"ז), וצפתחא זועל הלכי חלה (סי' שכ"ג אות ז').

(ח) דברי רבינו כאן ל"צ לענ"ד, דז"ל המ"א שם, ובי"ב דאסור להפריש חלה (צ"כ"ש) וכן משמע סוס"י ר"ס ע"ב. וציארו הפמ"ג והמהלכ"ש שם דר"ל מדכו"ך צסי' ר"ס לשאול עם חשיכה הפרשתם מכלל דספק חשיכה אסור להפריש חלה, דאל"כ הו"ל להמתין בשאלת החלה עד ספק חשיכה,

(ג) סי' רע"ד ס"א, וכיון דאין צריכא אחרת יעשה כמש"כ הרמ"א דישאל לחכם עליה ויתיר לו כדור דנשאלין על הכקדישות, וכתב הש"ך (סק"ז) דאין שואלין חלה מדוחק, ועל כן לא הוי דבר שיש לו מתירין עיי"ש.

(ד) ס"א, ור"ל אף דמתירין הפרת נדרים לצורך שבת א"כ דון מינה ואוקי לאחרין לענין חלה, על זה כתב דיש לחלק דהפרת נדרים לא הוי רק איסור גברא ועל כן לא הוי תיקון כל כך, משא"כ כאן צתלה דכוא איסור חפלא ועל ידי השאלה נותר האיסור דמי ממש להא דכתב המג"א דאסור לצעל איסור בשבת משום דהוי מתקן, ועי"ע להלן אות ז'.

(ה) לכאורה יש לעיין דמלשון רבינו מקודם נראה דמיירי כאן באם הפריש חלה וביה חס ונגע לשאר חלות דלריך כדי געילה, ועל זה כתב דאם היה בשבת אסור לשאול ולהתיר האיסור, ומיירי דא"א לקולפו משום דלריך שיכא שלם, וכמ"ש מקודם, אמנם משום איסור מתקן ה"י מותר לקולפו, וכמ"ש בפמ"ג שם (ח"א סקי"ד) וז"ל, וחתיכה שנאסרה כדי קליפה יש הפרש חס על ידי עירוי אפשר דאסור להסיר הקליפה דנראה כמתקן, ועל ידי תחלה גבר דחומרא בעלמא י"ל דשרי, ול"ע צכל זה ד"ל דלקולא אף מדינא, ע"כ. ור"ל דל"ד ליצב ציצב דאי לא הוי חומרא בעלמא היה אסור להשליך אחד מהם עמ"א, דהתם קודם השלכה בולכו אסירי משא"כ כאן בהיתר הוא היתר גמור רק שחותך מה שאסור לאכול, ודמי ממש לסי' ת"ק ס"ו גבי ניקור צער שנוכחין לנקר אפי' צנשחט מעי"ע עמ"א שם (סקי"צ) וע"כ דצמח שגיכר

כדי נטילה דהיתר מפטם לאיסור ביורה דעה ק"ה (ט), ואפשר בחלת חוץ לארץ לא מחמירין כולי האי לומר דמפטם עיין אורח חיים תמ"ז מ"א א' (י). והוי יודע שאני מסופק בעוגת נילושים בשמן זית וכדומה מהשמנים, אני מסופק אי שמן זית מפטע הואיל ומי פירות הוא וקליש, ולא דמי לשומן וחלב וכדומה, ומה שחביאני לזה בפסחים ביצד צולין ע"ו (יא) סכו בשמן תרומה אמאי ליתסר כולו משהו, ועש"ך יורה דעה צ"ד אות כ"ה (יב) משמע דשמן זית מפטע בכולו,

מגד יהודה

כחוש וההיתר שמן מדינא לריק נטילה, ולאסור כל החתיכה עד ס' צשאר איסורים הוא רק חומרא, דרוצ הפוסקים ס"ל כהע"ז דאין היתר מפטם לאיסור (ומש"כ שם "וכמוש"כ כאן באות ד'"), הוא ע"ס ו"ל אות צ' וכוונתו להע"ז עיי"ש. ועל כן יש לומר כיון דרק חומרא הוא שפיר יש להקל לענין חלת חו"ל דלא נאסר יותר מכ"ג. וכן מסתפק ציו"ד סי' ק"ה (מ"ז סק"א ד"ה כתב) שכתב דחלה עם דבר שומן יש לעיין אם אמרינן דהיתר מפטם לאיסור. אמנם ממ"ש בסי' ק"ה (ש"ד סוסק"ה) לא משמע כן שכתב דיש לעיין באיסור כחוש ממש דרצון וההיתר אין כחוש ממש אי בקיאהין הואיל ומפטם גופא דבר השנוי במחלוקת משמע דאמנם אם ההיתר הוא שמן ממש אמרינן דההיתר מפטם להאיסור אף באיסור דרצון, וי"ל. (וע"ע בהגהות רעק"א שם סוף סעי' ע'). וכ"כ ממ"ש לקמן דלא החליט כן לדינא. וכן נראה ממ"ש באר"ה בסי' תמ"ז (א"א סק"צ) מוצא לקמן באות כ"א.

(יא) ע"א, דשם צמטנה איתא סכו בשמן של תרומה יקלוק הפסח משום דבלע משמן תרומה, ואמרינן בגמרא רב אמר עילאה גבר ושמואל אמר תתאה גבר, תנן סכו בשמן של תרומה יקלוק בשלמא לרב דאמר עילאה גבר אמעו להכי סגי צקליפה משום דעילאה זונן הוא, אלא לשמואל דאמר תתאה גבר כיון דהם הוא הפסח א"כ מיצלט בלע ואמאי סגי ליה צקליפה ניתסר לגמרי, ומשני שאני סיכה דמשהו צעלמא הוא ע"כ, הרי דאי לאו משום דמשהו הוה נאסר לגמרי וע"כ הטעם משום דשמן זית מפטע בכולו.

(יב) צ"ל כ"ע, ור"ל דהש"ך שם הביא גמרא זו וסובר דמ"ש דסיכה משהו הוא, הכוונה דכיון דדבר מועט הוא ע"כ אינו אסור

יע"כ הטעם לאסור להפריש משום דליכא מלוכה בהפרישת חלה שהרי חלת חוץ לארץ יכול לאכול בלא הפרישת חלה ולשייר מעט עד אחר שבת ולהפריש מן המשוויר, ועל כן בחלת ארץ ישראל דאין לו תיקון ע"י שיאכל ואח"כ יפריש מודה המ"א דמותר אם אין לו מה יאכל, והא דהתירו להפריש דמאי צבהש"מ, משום דרוצ ע"ה מעשרין הן ולא מיקרי תיקון כלל עיי"ש, וכ"כ צראש יוסף (ל"ד ע"א ד"ה עשרתם), וכן כתבן האחרונים להלכה, וזהו הכיפוך ממה שבי' כאן. גם מש"כ רבינו דהתם צא"י וכו', לכאורה כוונתו דכיון דצמטנה חסוד עשרתם וזהו צא"י, ה"ה מש"כ שם הפרשתם חלה מייירי ג"כ צא"י ועל כן חסוד תיקון, משא"כ בחו"ל דהוא רק מדרצון הוי כמו דמאי ושרי, וגם צזה יש לעיין דהרמ"א צסוסי' ר"ס כתב דצמקום שאין מעשרים אין לריק לומר עשרתם, והיינו בחו"ל, משמע דאמנם הפרשתם חלה לריק לומר בכל מקום, וכן נראה מפורש מדברי מהר"ם מרוענבורג המוצא צטור דלא היה אומר עשרתם שאין מעשר האידנא אלא היה אומר להם הפרשתם חלה, הרי דגם בחלת חו"ל לריק לומר הפרשתם קודם חשיכה, מכלל דספק חשיכה אסור להפריש וי"ע.

(ט) ס"ה, ח"ל המחבר שם, ואפילו חתיכת האיסור כחושא וחתיכת היתר שנלית עמה שמינה האיסור מפטע בכולה, וכתב הש"ך (סק"ז) הטעם דאזיל ההיתר ומפטם להאיסור והדר אזיל האיסור ומפטם לההיתר, וה"ה כאן אף דהחלה כחוש הוא מ"מ כיון דהעוגות משוחים בשומן אזיל ההיתר ומפטם. אמנם הע"ז שם (סק"ו) חולק ע"ז וסובר דאף באיסור כחוש לא אמרינן דהיתר שמן מפטם לי' מחמת דאין הנאסר יכול לאסור אלא צמקום שהאיסור עצמו יכול לילך שם עיי"ש.

(י) נראה דע"ס הוא, וי"ל כ"ז, וכוונתו למ"ש צא"א שם ד"ה הכלל דכשהאיסור

ועיין מה שכתבתי בפריי ליורה דעה ק"ה במשבצות זהב אות ז' צידדתי בזה יע"ש. והנה בזבחים סוף פרק דם חטאת (יג) מבואר במשנה רקיק ברקיק אין אסור רק מה שבלע לא כולו, והיינו כדי נטילה, והא רקיק יש בו שמן זית וליתסר כולו באחד מהן פסול, שמע מינה לכאורה שמן זית אין מפעפע, דמי פירות קלושים המה ואין בהם כח להתפשט בכולו, וכי תימא דדבר מועט הוא, כמו שכתוב בפסחים ל"ח ב' לענין מצה עשירה, הא ליתא (יד) יע"ש, סוף דבר אין ברור אצלי בעת זה, ואי"ה בהלכות פסח תמ"ז אבאר עוד (טו) וכאן אין להאריך, וחתמתי שמי יוסף מלמד*. עיין מה שאכתוב בסמוך מזה.

ואם נגעה החלה אצל קדירה בחוץ, הם בחם נאמר התבשיל בפנים, דכ"נ התבשיל אסור דהקדירה לא הוה רק במקום קליפה (טז), ואפילו הוה במקום נטילה מכל מקום הרוטב אחר כך מוליך מדופן לפנים, מידי דהוה אטיפת חלב בצ"ב ביורה דעה ועיין ש"ך ח"י שם ובט"ז י"ג,

מגד יהודה

מקום הצליעה והשאר כשר ע"כ. והא דרקיק יש בו שמן זית כדאיתא במנחות (ע"ד ע"ב) עיי"ש, וע"כ ל"ל דשמן זית אינו מפעפע בכולו. [וגרסה פשוט דהקושיא קאי רק אי נאמר דהא דסכו בשמן תרומה והוה ס"ד לאסור כולו, הוא משום השמן של תרומה, אמנם אי נאמר כמ"ש צסי"ה ק"ה דהטעם הוא דהגדי שומן הוא וההיתר מפעם להאיסור לק"מ ודוק בזה].

(יד) ר"ל דאמרינן שם דצחלות תודם ורקיקי נזיר אין יולאין ידי חובת מלא שגאמר ושמרתם את המלות וכו', ומקשה ותיפוק ליה דהוה מלא עשירי כיון דגילוש בשמן ולא לחם עוני, ומשני אמר ר"ש בר יוחנן רביעית הוא ומתחלקת היא לכמה חלות, ופירוש רש"י שם דחצי לוג שמן מציא לחודם וחולא, חציו לעשר חלות ועשר רקיקין וחציו לרצובה, וצנזירות לא היתה רצובה אלא חלות ורקיקין ולא היה מציא אלא רביעית הלכך רביעית שמן לבי חלות גדולות שנעשות משבע עשרות פחות שלוש עשרון אין כאן עושר, ע"כ, ועל זה כתב רבינו דזה אינו, כיון דבשאר רקיקין צא יותר שמן כדאיתא במנחות (ע"ה ע"ה) דרקיקין הצאים צפ"ע מציא לוג שמן עיי"ש, והמשנה מיידי צסתם רקיקין, וא"כ קשה כנ"ל.

(טו) עיין להלן (או"ת כ"ה).

(טז) כן איתא צסי"ה ל"ב ש"ך סקל"ה עיי"ש. ואמר דאף אי נאמר דהוה צמקוס נטילה, מ"מ נאסר התבשיל דשמא מפעפעת לפנים כדאיתא

יותר מכדי קליפה (עיין צפ"ד שם, וצמ"ז סק"ג), אמנם הע"ז (סק"ג) שם חולק וסובר דצחמת מתפשט יותר אלא כיון דהאיסור דבר מועט הוא אמרינן דודאי יש סי' נגד האיסור או התרומה עיי"ש החילוק בזה. וצסי"ה ק"ה צמ"ז העיר על הע"ז ח"ל, עוד הוה קשיא לי דסכו בשמן יקלוק דפריך נאסר כולו וע"כ דשמן חשיב מפעפע או גדי שומן מפעפע ומפעם להאיסור ומש"כ ס"ד דתאסור כולו, ותי' דסיכה משכו עצדי ליה והיינו שיש סי' נגדו (וכשי' הע"ז) אכתי נטילה צעי ולא קליפה, וע"כ סיכה משכו היינו דכיון דדבר מועט הוא אין בו כח להתפשט יותר מקליפה וזה יורה כמ"ש בש"ך צסי"ה ל"ד אות כ"ט, ולע"ז סק"ג קשה ול"ע, ע"כ. ור"ל דצחמתא אי היינו. ואמרינן כהש"ך דכיון דמשכו הוא אין לו כח להתפשט יותר מכדי קליפה הוה א"ש כפשוטו, משא"כ עכשיו שהוכיח דמשכו נמי יש בו כח להתפשט יותר וטעמא משום דאיכא סי' אס כן נטילה צעי ולא קליפה. ועיין עוד באריכות צסימן ל"ד (מ"ז סק"ג). וגרסה עוד דמה שכתב רבינו צסימן ק"ה דהס"ד דלאסור כולו הוא דהגדי שמן וההיתר מפעם להאיסור, לא כתב כן רק לרווחא דמילתא, כיון דהע"ז חולק על הסברה דההיתר מפעם להאיסור וכנ"ל (באות ע), וע"ע להלן באות י"ג.

(יג) צ"ז ע"ה, דאיתא צמשה שם דאס נגע רקיק פסול דרקיק כשר ובלע הכשר זון הפסול שהיו הרקיקים חמים, לא כל הרקיק פסול דאינו אסור אלא מקום שבלע, ולפיכך חותך

ילבאורה בעיא דלא איפשטא אי מפעפע לפנים ונאמר בדרבנן ספק בעיא לקולא, כבר כתבנו בפריי ל"ד צ"ב (יז) דאפילו באיסור דרבנן מחמירין בטיפת חלב בשר עוף וכדומה איסור דרבנן דם שבישלו. וסבור הייתי דכל בעיא דשייך באיסור תורה ובאיסור דרבנן כיון דלא נפשטה בדין תורה אף בדרבנן ספיקו לחומרא, וזה יש לפתור מפסחים ד' ב' חזקתו בדוק או הנך בעיא התם עכבר נכנס וכדומה דאי ביטלו הוה דרבנן (יח), ויבואר בספר זכרונות ובשושנת העמקים* (ט). ומה שהקשינו מזבחים דם חטאת רקיק ברקיק לא אמר בנותן טעם אלא מה שבלע והא אית בהו שמן זית, יש לומר דרקיק מושח אחר אפיה בשמן כמו שכתב הר"מ ז"ל בפ"ג מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ח' (כ) שיראה לו כן, ואם כן דווקא נקיט רקיק ברקיק, ולא חלה בחלה

מגד יהודה

דהאיבעיא שייך דלאורייתא היכי דלא ביטל מ"מ דרבנן לענין דיקה הקילו.

(יט) עיין שם בכלל י"א ד"ה ספק צעיא, אי אזלינן לקולא בספק צעיא, ואי אזלינן בחר חזקה. אמנם הדעת קדושים (ס"י) שכי' סעף (א'), כתב צפשיעות דאם נגע הכלה בקדירה עם חצשיל ואין חצשיל ס' נגדה דהחצשיל כשר, כיון דחלה אין עיקר מה"ט ויש ספק שמא אין צישול מפעפע בכל הכלי ועוד יש לרף ש"י הסוברים דמהני רוב, והכלי יגעיל, (עיי"ש שלא החיר רק לעני כ"ג מדבריו שם). ועט"ש צס"י שכי"ט (סע"י ג') שכי' דלכחילה לריך להיות חסר שלא יגע החלה בקדירה.

(כ) ז"ל הרמב"ם מנחת מאפה תנור כילד, אם הוא חלות צולל הסלת צשמן ולש צפושין ואופס ופותח ונותן בכלי שרת וכו', ואם רקיקין הוא לש את הסולת צפושין ומושח את הרקיקין צשמן שנאמר ורקיקי מלות משוחים צשמן, ויראה לי שאחר אפיה מושח אותם ע"כ. ועפ"י לק"מ כיון דצריקין אין שם שמן צשעת אפיה, ואיכ"י חלות בחלות אם נגעו זו צזו חסור כולו כיון דיש שם שמן. [וע"ש צמ"ל שם (ה"ה) דהתוס' חולקים ע"י ודעתם דמנחת רקיקין לא מיעטין הכתוב אלא דוקא מיניקה חבל מתן שמן צכלי קודם שיתן את הסולת לא מיעט הכתוב עיי"ש, וע"ש צשעת"מ צפ"ו מהל' חו"מ ה"ה שהקשה לפי דברי הרמב"ם, מה פריך הגמרא צפסחים ותיפוק ליה דה"ל מלה עשירה דהרי הרקיקין ה"י מושח רק אחר אפייתן וא"כ לא הוי מלה עשירה כמ"ש הראצ"ד צפ"ו מהו"מ (ה"ה), עיי"ש מה שתי'.

צס"י ל"צ ס"ה דטיפת חלב שנפלה על הקדירה שאלל האש לריך ס' כנגד הטיפה אם נפלה כנגד החצשיל, ואם נפלה כנגד מקום הריקן לריך ס' פעמים ס"א עיי"ש, וצ"ח כש"ך הטעם משום דמספקא לן בצבחים (ל"ו ע"ב) אי הטיפה מפעפע בכל הכלי או לא, הלכך כשנפלה נגד הרוטב ויש צרוטב ס' מן הטיפה ממ"י אי מפעפע בכל הכלי הרי נחטטל ואם אינו מפעפע אז לא נאסר, אבל נפלה צריקין שמא מפעפע צדופן הקדירה עד סמוך לרוטב כ"כ שאין ס' מן הטיפה ונעשה אותו מקלח כלי נבילה, ואם יערה החצשיל דרך מקום הקדירה שנאסר הרי יאסר החצשיל ע"כ, וכ"כ הט"ז צס"ק י"ז וי"ח עיי"ש.

(יז) לא מלאתי שם כעת ול"ע, אולם כ"כ צשו"ת טוב טעם ודעת (ס"י קכ"ו) דאין להקל צצצר עוף מצצצר צהמה לענין זה עיי"ש, ומציאו דדרכי תשובה (שם ס"ק ל"ח).

(יח) דאיתא שם (ע"א) צעו מיניה מרצ נחמן צר ילחק המשכיר צית לחצירו צארצעה עשר חזקתו צדוק או אין חזקתו צדוק למאי נפק"מ לישוליה ולא נפשט האיבעיא, ואמרין שם דכיון דמדאורייתא צציעול צעלמא סגי להכי הקילו, עיי"ש צרא"ש. וכן נפסק להלכה צס"י תל"ג (ס"ב). ומש"כ או צהנך צעיא הוא צדף י ע"ב, דאיתא שם צעי רצא עכבר נכנס וכבר צפיו ועכבר יולא וכבר צפיו מהו מי אמרין היינו האז דעל וביינו האז דנפק או דילמא אחרינא הוא ונשאר צתיקו, ואיתא שם עוד איבעיות וסלקא צתיקו עיי"ש, ונפסק צשו"ע ס"י תל"ח לקולא כיון דמדאורייתא צציעול צעלמא סגי הוה ספק דרבנן, הרי דאף

שבוללם בשמן דהכל אסור, ומיירי שנגעו רקיקין בעודם בתנור בלא שמן, ואי"ה יבואר הדבר עוד (כא) ובאן אין להאריך, וחתמתי שמי שנית יוסף מלמד.

סימן פח

מעשה לקחו כף בשר בן יומי והגיסו קדירה שהיה בה עיסה ממולא מגבינה שקורין קרעפליך, ואחר כך שפכו המים ועירו הקרעפליך לקערה חולבת. לכאורה הקערה כשירה מאחר שאין רוטב ודבר הבלוע בלא רוטב אין יוצא, ואף בשר בחלב נעשה כולו איסור להרבה דיעות עיין יורה דעה ק"ה בש"ך ופ"ו (א), מכל מקום באן העיסה מפסיק בין גבינה לקערה ובלוע איסור בעיסה איז יוצא בלי רוטב, וגבינה לאו שמן הוא, גם חלב יש דיעות (ב), אבל גבינה

מגד יהודה

(כא) וז"ל רבינו צאנז"ר סי' תמ"ז (א"ח סק"ב), אעתיק מה שכתבתי בשו"ת מגידות שלי סי' פ"ז חלה נגע בלחמים משוחין בשמן מפעפע כולו דהיחר מפעט, ואם שמן זית מפעפע עיין פסחים ע"ז סכו בתרומה ליתסר כולו ומשני משהו, ועש"ך יר"ד ל"ד אות כ"ה (ז"ל אות כ"ט) משמע שמן זית אסור כולו וצפריי ק"ה צע"ז ו' (ז"ל ז') לידדתי צה, וצנחנים סוף פרק דס חטאת רקיק צרקיק מה שזלע לא סי' י"ל דוקא נקט רקיק דמושה בשמן אחר אפיה כמ"ש הר"מ ז"ל פי"ג ה"ט (ז"ל ה"ה) מהלי מעה"ק, ומשום הכי מה שזלע, אצל חלה בחלה דבוללס בשמן אסור צסי ורקיק נגעו צעודס צתנור עכ"ל שם, ע"כ.

סימן פח

(א) דהמחבר (ס"ז) כתב שם, דהא דחתיכת איסור אסרת חצרתה צנגיעה הוא דוקא כשאיסורה מחמת ענמה כגון נצילה או צשר צחלב, אצל אם אין צה איסור אלא מה שזלע ממקום אחר אינה אסרת אחרת הנוגעת צה, משום דאין צליעת כחוש יולא צלא רועצ. וציאר הע"ז (סקי"ג) דהא דכתב המחבר כגון צשר צחלב הכוונה שהצשר נאסר מחמת החלב אצל אינו חוזר ואסור שאר צשר צלא רועצ דאין איסור צלוע יולא צלא רועצ, [ונראה דכן הוא דעת הגר"א צסק"מ,

(ב) דבסי' ל"צ סק"ג כתב הע"ז דל"ע אי חלב מפעפע, וצסי ק"ה (סקט"ו) כתב דחלב לא הוי שמן ואינו מפעפע. אמנם הש"ך צסי ל"צ (סק"ג) כי דשאיני חלב דהוי איסור שמן שהרי יש צה שמונית של חמאה וצלע צכל החתיכה, ועיין צהנכגת או"ה (כג"ל, אות כ"ד) שכתב דהוא ספיקא דדינא ויש להקל צס"ס עי"ש, וכ"כ החו"ד צסי ל"צ (ציאורים סק"ה) דהוא ספיקא דדינא עי"ש.